

Licht Instrument Risicotaxatie Kindveiligheid (LIRIK) – korte toelichting

Doel van de LIRIK

De LIRIK helpt professionals om op basis van reeds verzamelde informatie systematisch te beoordelen of een jeugdige thuis veilig is en of er risico is op kindermishandeling in de toekomst.

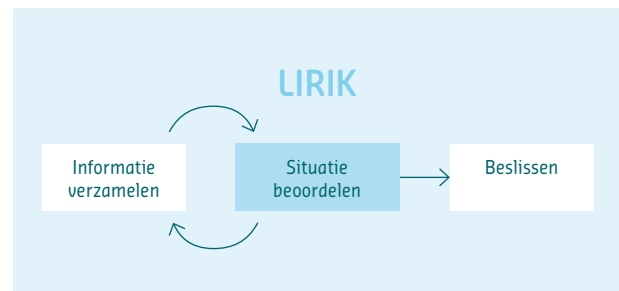
De LIRIK is:

- Een checklist met uit onderzoek bekende aandachtspunten, risicofactoren en beschermende factoren.
- Een hulpmiddel voor het beoordelen van de thuissituatie van de jeugdige.
- Een hulpmiddel voor het benoemen en onderbouwen van het oordeel van de professional.

De LIRIK is geen:

- Hulpmiddel voor het verzamelen van informatie of wegen van de betrouwbaarheid daarvan.
De LIRIK maakt wel duidelijk wat de professional (nog niet) weet.
- Genormeerde vragenlijst: er komt geen objectieve score uit.
- Beslisschema: de LIRIK helpt bij het beoordelen van de situatie, niet bij het beslissen over wat er moet gebeuren.

De professional zet de LIRIK dus in als hij de veiligheid van de jeugdige wil beoordelen.

Voor wie?

Jeugdigen van nul tot achttien jaar in hun thuissituatie. De LIRIK is niet bedoeld voor het signaleren van kindermishandeling buiten het gezin of voor jeugdigen die een gevaar zijn voor zichzelf of anderen.

Door wie?

De LIRIK wordt ingevuld door professionals uit jeugdzorg en volwassenzorg die in hun dagelijks werk veiligheid van jeugdigen beoordelen. De gebruiker heeft basiskennis over signalen van, risicofactoren en beschermende factoren voor kindermishandeling.

Instructie voor de gebruiker

Algemeen

Beoordeel de veiligheid van elke jeugdige in het gezin apart.

De kernvragen en conclusies zijn de basis van de LIRIK en worden altijd ingevuld.

Licht bij de kernvragen en conclusies in uw eigen woorden toe waar uw oordeel op gebaseerd is.

Deel 1: huidige veiligheidssituatie

Kernvragen

Beoordeel de volgende kernvragen op basis van de verzamelde informatie:

- Zijn er vermoedens of aanwijzingen dat de jeugdige op dit moment in een levensbedreigende situatie verkeert of fysiek in gevaar is?
- Zijn er aanwijzingen voor bedreigend handelen of nalaten van de ouder(s)?
- Zijn er kindsignalen die kunnen wijzen op kindermishandeling?
- Zijn er risicofactoren voor kindermishandeling?
- Zijn er beschermende factoren?

Gebruik de items boven de kernvragen om de verzamelde informatie en uw gedachten te ordenen. U kunt bij de afzonderlijke signalen, risicofactoren en beschermende factoren aankruisen wat van toepassing is.

Conclusie

De conclusie is een combinatie van uw antwoorden op de kernvragen, waarbij u de signalen, risico- en beschermende factoren tegen elkaar afweegt. U kunt hier meer mogelijkheden (conclusies) aankruisen.

Deel 2: risicotaxatie

Beoordeel welke veiligheidsrisico's er in de toekomst zijn op basis van de signalen, risico- en beschermende factoren uit deel 1.

De volgende afwegingen helpen bij het inschatten van de risico's:

- Aanvullende risicofactoren bij mogelijke of aangetoonde kindermishandeling
- Wat kan er gebeuren?
 - Wat zijn mogelijke risico's voor de jeugdige?
 - Hoe groot is de kans daarop?
 - Hoe ernstig zijn de gevolgen daarvan voor de jeugdige?
- Zijn er beschermende factoren die de geconstateerde risico's kunnen verminderen?

Conclusie

Maak onderscheid tussen de risico's op dit moment en de risico's bij voorziene veranderingen in de nabije toekomst. (score 1 = laag risico - score 5 = zeer hoog risico)

Beschrijf in de toelichting welke risicofactoren veranderbaar zijn en welke beschermende factoren ingezet kunnen worden om de veiligheid van de jeugdige te verbeteren.

Randvoorwaarden voor goed gebruik

- Zorg voor goede inbedding van de LIRIK in het primair proces: spreek af wie wanneer de LIRIK invult en wat de relatie is met de meldcode.
- Zorg voor duidelijke (werk)afspraken over dossiervorming, besluitvorming en bespreken van de LIRIK met ouders en jeugdigen.
- Bespreek de uitkomsten van de LIRIK altijd in collegiaal overleg.
- Zorg voor goede scholing en werkbegeleiding bij gebruik van de LIRIK.

De LIRIK en bijbehorende toelichting kunt u downloaden van www.nji.nl/lirik

© Nederlands Jeugdinstituut 2014

Auteurs: Ingrid ten Berge & Ilona Meuwissen

Fotografie: Marsel Loermans

Nederlands
Jeugd
instituut

Nederlands Jeugdinstituut

Postbus 19221
3501 DE Utrecht
030 - 230 63 44
www.nji.nl
lirik@nji.nl